

ఓం

దివ్యజీవన జ్యోతి

ప్రథమ కిరణము

పరమేశ్వరుని సృష్టి 84 లక్షల రకములు

శ్లో॥ స్థావరో వింశలక్షాణి । జలజో నవలక్షః ।
క్రిమీనాం రుద్రసంఖ్యా చ । చాతుర్లక్షంచ మానుషః ।
త్రింశర్లక్షం గవానాంచ । పక్షీణాం దశలక్షకః ॥

పృథ్విభూతము ప్రధానముగాను, జలము, అగ్ని, వాయువు, ఆకాశ భూతముల ప్రధానముగా 20 లక్షల రకములైన స్థావరములు కొండలు, గుట్టలు, వృక్షములు మొదలగునవి.

జంభూతము ప్రధానముగాను, తక్కిన 4 భూతముల ప్రధానముగా 9లక్షల రకములైన జలచరములు జలమునందు బ్రతుకు ప్రాణులు.

ప్రధానముగాను, మిగిలిన 4 భూతముల ప్రధానముగా 30 లక్షల రకములైన గోవులు, అనగా పశువులు. తిర్యక్సంతువులు వెన్నెముక అడ్డముగానుండు జంతువులు. పశు = చూచుట, చూపే ప్రధానముగా జీవించు ప్రాణులు.

వాయు భూతము ప్రధానముగా, మిగత 4భూతములు అప్రధానముగా సృజించబడిన 11లక్షల రకములైన క్రిమికీటకాదులు వీటికి వాయువే

జీవన ప్రధానము, వాయుభక్షక ప్రాణులు.

ఆకాశభూతము ప్రధానముగాను. తదితర 4భూతములు అప్రధానముగా నిర్మించబడిన 10లక్షల రకములైన పక్షులు. ఆకాశమున విహరించునవి.

పంచ మహాభూతములుగూడా ప్రధానముగానే సృజింపబడిన మానవులు 4లక్షల రకములు. మొత్తము 84లక్షల రకములు ఈశ్వరసృష్టి.

“జీవులెనుబది నాల్గులక్షలు చావు పుట్టుటిచ్చట ఎవరుచేసిన పాప పుణ్యములనుభవించేదచ్చట” అని తత్త్వం. ఎక్కడ పుట్టుచున్నవో అచ్చటనే అనుభవించుట యని అర్థము. ఇందులో మానవజన్మ శ్రేష్ఠమైనది. దొరకుట కూడా దుర్లభమైనదనీ ఆర్యోక్తి.

శ్లో॥ దుర్లభం త్రయమేవైతత్ దైవానుగ్రహ హేతుకం ।

మనుష్యత్వం, ముముక్షత్వం, మహాపురుష సంశయః ॥

మానవత్వము. ముముక్షత్వము, మహాపురుషుల సాన్నిధ్యము లభించుట దుర్లభమనియు, అవి ఎన్నోజన్మల పుణ్యఫల విశేషముచేతను, దైవానుగ్రహము చేతను, లభించగలవని శంకర భగవత్పాదుల వాక్యము.

పరమేశ్వరుని సృష్టిలో పశుపక్ష్యాది జంతుజాలముకన్న మానవజన్మ శ్రేష్ఠమైనది. జనన మరణ సంసార చక్రమునుండి మోక్షమును పొందుటకు దేవతలకు కూడా అసాధ్యము. వారి వారి పుణ్యము క్షీణించగానే తిరిగి జన్మమెత్తవలసినదే. “క్షీణేపుణ్యే మర్త్యలోకం విశంతి” అని గీతావాక్యము.

“ఈ జన్మమందెగానీ ముక్తి మరి యే జన్మమందులేదు ।

చే చేత తను తెలియక మానవుడు చెడిపోవు నారాయణ ॥”

తన్నెఱుంగడు కర్మతంత్రుడై కడపట ముట్టడు భవశతములకునైన అని భాగవతమున ప్రహ్లాదుని వాక్యము.

“ఈ జన్మమిక దుర్లభమురా ఓరి సాజన్మ సాకార సద్గురుని గనరా”
అని పెద్దలు తత్త్వముల గానము చేసి యున్నారు.

భగవంతుడు మానవులకు యుక్తాయుక్త విచక్షణ జ్ఞానమునిచ్చి యున్నాడు. ఇది పశువులకుగానీ, పక్షులకుగానీలేదు. వాటి జీవనము ఆహార నిద్రాభయ మైథునములే. మానవుడు కూడా వాటికొఱకే జీవించిన, వాటికంటే శ్రేష్ఠుడుగాడు. మీదు మిక్కిలి అధముడే యగుచున్నాడు.

“ఆహారనిద్రాభయమైథునాని సామాన్యమేత త్పశుభిః నరాణామ్ ।
జ్ఞానే హితేషాం అధికో విశేషో జ్ఞానేన హీన పశుభిస్సమానాః ॥”- ఆర్యోక్తి.

జ్ఞానములేనివాడు పశువుతో సమానమని అన్నారు పెద్దలు.

నరుడు ధర్మాధర్మముల, న్యాయాన్యాయముల, క్రమాక్రమముల, నీతి అవినీతుల, పాపపుణ్యముల గుర్రెటుంగక మెలగినచో జంతువులకంటే నీచమనియే చెప్పవలసి వచ్చును. ఏలయనగా! పశువులు గడ్డితిని మానవులకు క్షీరము లిచ్చుచున్నవి. వాటి జీవితమంతా లోకానికి సేవజేయుచున్నవి. చచ్చిన పిమ్మట కూడా వాటి చర్మము, ఎముకలు, కొమ్ములు అన్నియు లోకమునకు వినియోగము చేయుచున్నవి. మానవుడు అన్నముతిని విషము పెట్టుచున్నాడు. జీవితమంతా తినుట, నిద్రించుట, సంతానము కనుట, భయముతో బ్రతుకుట ఇవియే పరమావధిగా జీవించువారు పశువులతో సమానమెట్లగుచున్నారు? కాదు వాటికంటే అధమజన్మలనియు చెప్పిన దోషములేదు. ఇచ్చట జ్ఞానము అనగా లౌకికజ్ఞానము కాదు. అది పారమార్థిక జ్ఞానము. ఈ దృశ్యమాన జగన్నిర్మాత ఎవరు? నేనెవరు. నాకును ఈ ప్రపంచమునకును గల వాస్తవ సంబంధమేమి. దేవుడెవడు, ఆ దేవునిలో కలిసిపోయ్యే మార్గమెద్దియని విచారించి సద్గురువుల నాశ్రయించి సకల ధర్మముల చక్కగా శ్రవణ మననములజేసి సాధన ప్రక్రియలద్వారా

అనుభవించి ధన్యతపొందినచో అట్టి దివ్యజ్ఞానమునకు జ్ఞానము అని చెప్పబడియున్నది. ఇట్టి తత్త్వజ్ఞానమును సంపాదించుకొనలేని జీవితములు నిరర్థకములు.

మన వేదమాత :-

“మాతృదేవోభవ, పితృదేవోభవ, ఆచార్యదేవోభవ, అతిథిదేవోభవ” అని బోధించియున్నది. వీరందఱు ప్రత్యక్ష దేవతలు. నవమాసములు మోసి కష్టపడి కని పెంచి పెద్దచేసిన తల్లి ప్రథమ దేవత. తండ్రి పోషించి విద్యా బుద్ధులుగఱపి వంశకర్తయని వంశోద్ధారకులని ఎన్నో ఆశలు పెట్టుకొని వివాహముచేసి ఆనందించు తండ్రి. ఆచార్యుడు (గురువు) వ్యావహారిక ప్రపంచవిద్యను, పారమార్థిక బ్రహ్మవిద్యను బోధించి ఇహపరముల సాధించి మోక్షమును పొందు విద్యను బోధించినవాడు (గురుదేవుడు). అతిథి మనము ఆహ్వానించకనే ఆకలిగాని భిక్షాం దేహి మాతా! అని సంబోధించు అభ్యాగతి కూడ ప్రత్యక్షదైవము తదుపరి పరమ దైవమును పూజించవలెను, ఇది ప్రత్యక్ష దైవముల నారాధించు క్రమము. ఆ తర్వాత భగవంతుని ఆరాధనము.

వేదమాత ఈ క్రమమును బోధించియున్నది. నరుడు ప్రకృతి సంభవ మైన త్రిగుణములచేత అవిద్యావశుడై కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, మద, మత్సరములనెడి అరిషడ్వర్గములకుచిక్కి ఇంద్రియ మనంబులకు బానిసయై సంకుచిత క్షుద్రభావములతో స్వార్థపరుడై వేదమాత ప్రథమవాక్యముల పెడచెవినిబెట్టి అమాంతముగా ఒక్కసారి భగవత్ప్రపకు పాత్రుడై సర్వాభీష్టముల సిద్ధింపజేసికొని ఆనందానుభూతిని పొందజూచుచున్నాడు. ఈ విధమున తాను ధన్యుడు కాజాలడు. తల్లితండ్రుల పూజించి వారిని సంతృప్తిపఱచి వారి ఆశీర్వాదములే పొందజాలనివారు భగవదనుగ్రహమునకు పాత్రు లగుదురా? అట్లే స్త్రీలుగూడా బాల్యమున మాతా పితరుల సేవ వివాహ

నంతరం పతిరూపమునందే పరమాత్మను దర్శించు పతివ్రతా ధర్మముల చక్కగా నిర్వర్తించి గృహస్థ ధర్మముల శ్రద్ధాభక్తులతో నిర్వర్తించు పుణ్య సతీమతల్లుల మహాత్మ్యములు వారు సాధించిన అపూర్వ మహిమోపేత గాధలు మన భారత నారీమణుల చరిత్రములనేకములు గలవు. మానవుల ఆధ్యాత్మికజీవన భవన నిర్మాణమునకు వేదమాత తొలివాక్యములగు “మాతృ దేవోభవ, పితృదేవోభవ, ఆచార్యదేవోభవ, అతిథిదేవోభవ అన్న వాక్యములు నిత్యజీవితమున నడచుకొనుట పునాది. ఈ పునాదిని భద్రపఱచుకొని తర్వాత భవనమును ఎన్ని అంతస్తులైనను నిర్మించుకొన్నచో భద్రముగా నిలువగలదు. తర్వాత ఆ భగవంతుడే మనకు కావలసిన మార్గములన్నియు చూపించి నడిపించి ధన్యుల చేయగలడు.

ఓం. తత్. సత్.

తల్లి దండ్రులమీద దయలేని పుత్రుండు

పుట్టనేమివాడు గిట్టనేమి

పుట్టలోని చదలు పుట్టదా గిట్టదా

విశ్వదాభిరామ వినురవేమ ॥

శా॥ అంతశ్శత్రుల గెల్వలేరు మమతా హంకారమున్మానలే

రింతే మూర్ఖము వీడలేరు భవదీయాంధ్రు ధ్వయా చింతనా

చింతారత్నముగానలేరిలను దుశ్శితులై వృథా వేద వే

దాంతంబుల్ చదువంగ నేమియగు కృష్ణాదేవకీనందనా ॥

సం॥ అచ్చపు జీచటిన్బడి గృహవ్రతులై విషయ ప్రవిష్టులై

చచ్చుచు బుట్టుచున్ మరల చర్విత చర్వణులైన వారికిన్

చెచ్చెర బుట్టునే పరులు చెప్పిననైన నిజేచ్ఛనైన నే

మిచ్చిననైనఁ గానలకు నేగిననైన హరిప్రబోధముల్ ॥

- భాగవతము.

భగవద్రూప నిర్ణయము

మన మహర్షులు పరిశీలించి, పరిశోధించి, పరిశ్రమచేసి పరమాత్మ స్వరూపమును గుర్తించి, అనుభవించి ఆ దేవునికి ఉపనిషత్తులందు సర్వ మానవులు గుర్తెరింగి తరించుటకు నాలుగు లక్షణములను తెలిపి యున్నారు. మన వేదాంత గ్రంథములందు భగవంతునికి అనేక లక్షణములు చెప్పబడియున్నవి. కానీ అవి అన్నియు ఈ నాల్గింటియందే ఇమిడి యున్నవి. ఈ లక్షణములకు నిత్యవిశేషణములనిపేరు.

అవి ఏవియనగా!

“సత్యం జ్ఞానమనంతం బ్రహ్మ,
అనందో బ్రహ్మేతి వ్యజానాత్” అని తైత్తిరీయోపనిషత్ ప్రమాణం.

(1) సత్యం (2) జ్ఞానం (3) అనంతం (4) ఆనందం.

1. సత్యం : త్రికాలాబాధ్యవస్తువు త్రికాలములనగా మూడు కాలములు భూతకాలము, వర్తమానకాలము, భవిష్యత్కాలము, ఈ మూడు కాలము లందు అబాధ్యము తొలగించుటకు బాధించుటకు వీలుకానిది ఈ కాలములో వున్నది. ఈ కాలమునలేదు అని నిర్ణయించుటకు వీలులేనిది త్రికాలా బాధ్యము అది సత్యం లేక సత్.

“కాలత్రయాబాధ్యమై మరి నిరాకారమైయుండు కతన
చాలగా తత్త్వజ్ఞులు తెలియుదురు సత్ అనుచు నారాయణా”

అని నారాయణ శతకమునందుకూడా మనపెద్దలు శెలవిచ్చి యున్నారు. నిరాకార స్వరూపుండవై మూడు కాలములందు ఎడతెగక యుండువాడవు

శాశ్వతుడవుగాన ఓ నారాయణా! తత్త్వజ్ఞులైనవారు నిన్ను సత్ సత్య స్వరూపుండవని తెలుసుకొన్నారు.

శ్లో॥ నైనం ఛిందంతి శస్త్రాణి నైనం దహతి పావకః ।

నచైనం క్లేదయంత్యాపో న శోషయతి మారుతః ॥

గీత 2అ ॥ 23శ్లో॥

తా॥ ఈ పరమాత్మ స్వరూపుడగు దేవుని (ఆత్మను) ఎట్టి మారణాయుధములు కూడా నరుకలేవు. అగ్ని కాల్చలేదు. నీరు తడవలేదు. గాలి కృశింపజేయలేదు. పంచభూతోత్పత్తికి హేతువైన ఆత్మను పంచభూతములు నశింపజేయలేవు. పంచభూతములు నశించినను దేవుడు నశించడు.

శ్లో॥ అచ్ఛేద్యో₂య మదా₂హ్యో₂య మక్లేద్యో₂శోష్య ఏవ చ ।

నిత్యస్సర్వగతసాణు రచలో₂యం సనాతనః ॥ గీత, 2-24

శ్లో॥ అవ్యక్తో₂య మచింత్యో₂య మవికార్యో₂య ముచ్యతే ॥

ప్రతి॥ దేవుడు ఛేదించదగనివాడు, కాల్పదగనివాడు, తడుపుటకు సాధ్యముగాని వాడు, కృశింపబడువాడు కాదు. ఆత్మ నిత్యము సర్వవ్యాపకము ప్రళయములో అన్నియు నశించినను తాను స్థిరముగనుండువాడు, అనాది ఇంద్రియములకును, మనస్సునకును తెలిసికొనుటకు అశక్యమైనవాడు షడ్వికారములేనివాడు అని చెప్పబడినది.

షడ్వికారములనగా :- జాయతే, అస్తి, వర్ధతే, విపరిణమతే, అపక్షీయతే, వినశ్యతి ఇవి ఆఱు వికారములు.

(1) జాయతే = పుట్టుట, (2) అస్తి = ఉండుట, (3) వర్ధతే = వృద్ధి నొందుట, (4) విపరిణమతే = మార్పునొందుట, (5) అపక్షీయతే =

కృశించుట, (6) వినశ్యతి = నశించుట ఈ షడ్వికారములు లేనివాడు ఇట్టి వస్తువు సత్యం లేక సత్ ఇది మొదటి లక్షణము. ఎవరైనను ఇదియే దేవుడని చూపినచో ఇది సత్పదార్థమా? కాదా? అని గుర్రెఱుంగు యోగ్యత మనకిప్పుడు కల్గినది.

ఇక రెండవ లక్షణమును గూర్చి వివరించుకొందము.

చిత్ - సృజనాత్మక శక్తికి చిత్ చైతన్యము, జ్ఞానము, అజడము ఇవి వేదాంత పారిభాషిక పర్యాయపదములు తెలుసుకొన లేనివి జడములు. నా మీద ఒకమనిషి కూర్చొని ప్రవచనము చేయుచున్నాడని మనము కూర్చున్న పీఠమునకు తెలియునా? తెలియదు. గనుక పీఠము జడపదార్థము. అట్లే బంగారు, వెండి, రాగి, ఇత్తడి, ఇనుము, కఱ్ఱ, మట్టి, నీరు, అగ్ని, గాలి, సూర్య చంద్రాదులు, నక్షత్రములు మొదలైన వన్నియును జడములే గనుక ఏదైన నొకదానిని నిర్మించవలయునన్న చైతన్యమే సమర్థమగును. జడములు దేనిని స్వయముగా చేయలేవు. ఈ అనంత దృశ్యమాన జగత్తును అత్యద్భుతముగా నిర్మించిన దేవుడు జడమగునా? నేటి ప్రపంచ జనాభ సుమారు 600 కోట్లని అంచనవేసి యున్నారు. మనిషికి మనిషికి కించిత్ రూప భేదము కంఠస్వర భేదములచే చిత్ర విచిత్రముగా రచించిన శిల్ప కళానైపుణ్య శక్తిగల దేవుడు జడమగునా? కాదు. దేవుడు చైతన్య స్వరూపు డనుటలో సందేహములేదు.

“జ్ఞాన స్వరూపమునను అజడమై జడపదార్థములనెల్ల ।

కానగా జేయుకతన చిత్ అంద్రు ఘనులు నిను నారాయణా ॥”

తా॥ స్వప్రకాశమై చైతన్య స్వరూపముచేత అజడమై జడము కానిదై తమోగుణ సృష్టియగు రూపాదులనన్నిటిని కనుగొనునట్లుచేయు వాడగుటచే ఓ నారాయణ! పెద్దలు నిన్ను చిత్ అని అనుచున్నారు. గనుక దేవునియొక్క రెండవ లక్షణము చిత్ అని తెలుసుకున్నాము. ఇది శాశ్వత వస్తువా?

అశాశ్వతమా? తెలుసుకొనెడి వస్తువా? తెలుసుకొనలేని జడమా? అని గుర్తించుశక్తి మనకేర్పడినది.

3వ లక్షణమును తెలుసుకొందము

ఆనందము - దేవుడు బ్రహ్మానందస్వరూపుడు, నిత్యానంద స్వరూపుడు. మనము బహిర్ముఖవృత్తితో ఇంద్రియ మనంబుల ద్వారా అనుభవించెడు సకల ప్రపంచమునగల సకలానందములు క్షణికా నందములు, విషయా నందములు దేవుని ప్రతిబింబితానందములే. బ్రహ్మానంద స్వరూపుడైన దేవుని ఆనందలేశముచే విశ్వం అంతా ఆనందాన్ని అనుభవించుచున్నదని శ్రీ జగద్గురు శంకరాచార్యులు తన “విజ్ఞాననౌక” అనెడి గ్రంథమునందు ఈ విధముగా వ్రాసియున్నారు.

శ్లో॥ యదానందలేశై సదానంద విశ్వం
యదాభాతిచాన్యతథా భాతి సర్వమ్ ।
యదా లోచనే హేయ మన్యత్పమస్తం
పరంబ్రహ్మ నిత్యం తదే వాహమస్మి ॥

తా॥ ఏ బ్రహ్మానందలేశముచే ఈ విశ్వమంతయు ఆనందము ననుభవించుచున్నదో జడమైన ప్రపంచముగూడ ప్రకాశించుచున్నదో దేవుని తలంపున ఈ జగత్తు హేయం అసత్ జడ దుఃఖ స్వరూపిణి ప్రకృతి విశ్వం ఇట్లుండియు దేవుడు సర్వవ్యాపిగనుక దేవుని నుండియే మనకు ఆనందము లభించుచుండగా గుర్తింపలేక ప్రపంచమునుండి ఆనందము లభించు చున్నదని భ్రమించినాము. యదార్థమును గుర్రెఱింగిన పిమ్మట ఎట్టివారికైన ఆనంద స్వరూపుడైన దేవుని నుండియే ఆనందానుభూతిని పొందవలయు ననెడి జ్ఞానము గలుగును. మన మనస్సు సత్వగుణముతో బుట్టినది. దీనికి

విషయము లభించగానే నిశ్చలమగును. అప్పుడు ఆనందముగా నుండును.

మనోచలనమునకు విక్షేపమనిపేరు. ఈ విక్షేపముచే ఆవరణ మేర్పడును. ఆవరణమనగా అడ్డుతెర లేక మూత విక్షేపరహితమైన ఆవరణ భంగమగును. అప్పుడు ఆనందము పూర్ణముగా లభించును ఎట్లనగా మనసును దైవ ధ్యానమున నియోగించిన సంకల్పము లణుగుకొలది నిశ్చలమై అంతర్ముఖమగుచు దేవుని సమీపించును. అపుడానందము లభించును.

ఎంతెంత దేవుని సమీపింతుమో అంతంత ఆనందమతిశయించును. దేవునిలో లీనమైనచో ఆనందస్వరూపులమే అయి ధన్యులమగుచున్నాము. దేవునినుండి జారివచ్చిన మనస్సు దేవుని సన్నిధిని తప్ప మరి ఎక్కడను నిలువదు. గనుక పెద్దల ద్వారా మనస్సు దేవునిలో లీనమగు సాధన ప్రక్రియను తెలుసుకొని అనుష్ఠించినచో విక్షేప రాహిత్యమై ఆవరణ భంగమొనరించుకొన్న అంతర్ముఖవృత్తితో లీనమైనచో బ్రహ్మానందమున దేహతీతభావ నిర్వికల్ప సమాధినిపొంది బ్రహ్మానందము ననుభవింపగలము.

“సుఖదుఃఖముల రెండికి వేరుగను సుఖరూపమైన కతన ।

అఖిల వేదాంత విదులు ఆనందమంద్రు నిను నారాయణా ॥

అని యున్నది. ఈ ఆనందముకూడా ఒక దైవ లక్షణమే.

నాలుగవ లక్షణమును గురించి తెలుసుకొందము.

అనంతము :- ఆది మధ్యాంతరములు లేక అన్ని దేశములందును సర్వ కాలములందును, సమస్త వస్తువులందును, జాగ్రత్ స్వప్న, సుషుప్తి తురీయ, తురీయాతీతములందు స్వయముగా నుండి చీమ మొదలుకొని శివకేశవులవరకు సూదిమొనమోపను సందు లేకుండా నిండి నిబిడీకృతమై సర్వవ్యాపకమై యుండువాడు దేవుడు. దేశకాల వస్తుకృత పరిచ్ఛేద రహిత మనంతము, అని అనంత శబ్దమునకు నిర్వచనము. సత్చిత్ ఆనందము

సర్వవ్యాపకము ఈ నాలుగు లక్షణములుగలవాడు దేవుడని బాగుగా జ్ఞప్తి
యందుంచుకొనవలెను. ఇందులో ఏ ఒక్క లక్షణము లేకున్నను దేవుడు
కాదు.

ఒకచిన్న దృష్టాంతము :- ఒక ఉపాధ్యాయుడు తన విద్యార్థులకు
ఈ విధమైన వస్తువును తెమ్మంటున్నాడు. అది ఏమనగా గట్టిగా, తెల్లగా,
తియ్యగా, నోట్లో వేసుకుంటే కరిగిపోవలె. ఈ నాలుగు లక్షణములుగల
వస్తువును తెమ్మన్నాడు. అందులో ఒక బాలుడు తెల్లటి కనికరాయి తెచ్చెను.
దానికి తీపి, కరుగులక్షణము లేదు, కనుక అంగీకరించబడలేదు. ఒకడు
పటిక తెచ్చెను. గానీ తీపి లక్షణములేనందున అదికూడా అంగీకార
యొగ్యముగా లేదు. బుద్ధిమంతుడైన ఒక విద్యార్థి కలకండ (మిఠాయి) తెచ్చెను.
దానికి పంతులు తెలిపిన నాలుగు లక్షణములు వున్నందున స్వీకరించెను.

అట్లే - మన భారతీయ ప్రస్థానత్రయ ప్రతిపాదిత దైవమునకు ఈ
నాలుగు లక్షణములు నిత్యవిశేషణములని గుర్తించు యోగ్యత కలిగినది.

భగవదశ్లేషణము

శ్లో॥ మత్తః పరతరం నాన్యత్కించి దస్తి ధనంజయ! ।

మయి సర్వమిదం ప్రోతం సూత్రే మణిగణా ఇవ ॥ గీత 7-7

తా॥ అర్జునా! నాకంటే శ్రేష్ఠమైనదింకొకటేదియునులేదు. దారము నందు రత్నసమూహమువలె నాయందు సర్వప్రాణికోట్లు కూర్పబడి యున్నవి.

శ్లో॥ సర్వభూత స్థితం యో మాం భజ త్యేకత్వ మాస్థితః ।

సర్వథా వర్తమానోఽపి, స యోగీ మయి వర్తతే ॥ గీత 6-31

తా॥ సర్వ ప్రాణులయందునున్న పరమాత్మనగు నన్ను ఎవడు బ్రహ్మనిష్ఠ యందు నిలచి ఏకత్వమును పొందుచున్నాడో, ఆ యోగి ఇంద్రియ మనంబులచే నెట్లు ప్రవర్తించినను నాయందే ప్రవర్తించుచున్నాడు. ఇది సూక్ష్మదృష్టిగల అనుభవజ్ఞులకు తెలియును గీతాచార్యుడైన శ్రీకృష్ణపరమాత్మ బోధించియున్నాడు. “అనిశము సర్వభూత హృదయాంబుజ వర్తియనంద నర్చు నీశుననున్” అని భాగవతమున కపిలుడు తన తల్లియైన దేవహూతికి బోధించి యున్నాడు. “దేవుడు తనలో దండిగనుండగ తెలియదు మానవ పశువులకు” అని బ్రహ్మాంగారు శెలవిచ్చియున్నారు.

కం॥ తనలో సర్వంబుండగ తనలోపల

వెదకలేక ధరవెదకెడి ఈ ।

తనువుల మోసెడియెద్దుల మనముల

దెలుపంగ పశమె మహిలో వేమా ॥

అని వేమనయోగి ఉద్ఘాటించియున్నారు. కనుక అన్ని ప్రమాణముల చేత మనముగూడ మన అనుభవమునుబట్టి ముందుగమనలోనున్న దేవుని

కనుగొన్న తదుపరి సర్వవ్యాపక చైతన్యబ్రహ్మమును సులభముగా గుర్తించగలము.

ఇక్కడ మనము రెండు ముఖ్యాంశముల తెలుసుకొనవలసి యున్నది.

హిరణ్యకశిపుడు తన కుమారుడైన ప్రహ్లాదుని ఓరీ బాలకా! నా శత్రువైన నీ దేవుడగు ఆ హరిని పదునాలుగు భువనములు వెదకితిని కానరాలేదే, ఎక్కడున్నాడురా వాడు అని గర్జించెను.

అప్పుడు ప్రహ్లాదుడు :-

కం॥ ఇందుఁ గలఁడందులేడని
సందేహమువలదు చక్రి సర్వోపగతుం ।
దెందెందు వెదకి చూచిన
నందందే గలఁడు దానవాగ్రణి! వింటే ॥

భాగవతము సప్తమ స్కంధమున నున్నది.

ఓ దానవాగ్రణీ! రాక్షసకుల శ్రేష్ఠుడా! తండ్రీ! నేను చెప్పినట్లు శ్రద్ధగా వింటే, వెదకు విధమును తెలుసుకొని వెదకితే, సచ్చిదానంద సర్వవ్యాపక చైతన్యబ్రహ్మమగు నా హరిని ఎక్కడ వెదకితే అక్కడనే దర్శించగలవు. వెదకు విధానము తెలియక నీవు వెదకుటచే కనుపించలేదు. అని చెప్పగా హిరణ్యకశిపుడు కోపోద్ధీపితమానసుండై అట్టిన నీ హరిని ఎక్కడనైనను చూపగలవా యని గర్జించెను. ఓ తప్పక చూపింతును. చూడగలవు. ఎక్కడనైనను సరియే యని సమాధానమిచ్చెను. అప్పుడు భగవంతుడు పరమ భక్తశిఖామణియైన ప్రహ్లాదుని వాక్యము ఋజువుచేయుటకు హిరణ్యకశిపుడు ఎక్కడ అడుగునో చూపించమని ప్రతి అణువున పరమాణువునందు నరసింహృక్మతిని ధరించి హిరణ్యకశిపుని సంహరించి ఆతని ఆత్మజ్యోతిని

తనలోనికి చేర్చుకొని ముక్తి నొసంగుటకై నిరీక్షించియుండ ఈ స్థంభమున చూపగలవా? అని తన గదాయుధముచే స్థంభమును గొట్టగా నరసింహమూర్తి ఆవిర్భవించి హిరణ్యకశిపుని వధించి అతని ఆత్మతేజమును తనలో లీనము గావించెను.

ఇక రెండవ అంశము

కం॥ తనతల్లి కడుపులోపల

మునుఁజూచిన విభుఁడు విశ్వమున నెల్లఁగలం ।

డనుచుఁ బరీక్షింపఁగ జను

లనఘుఁ బరీక్షిస్తరేంద్రుడంద్రు మునీంద్రా ॥

అని భాగవతము ప్రథమ స్కంధమున నున్నది.

ఇందులకు మహాభారతమున నొక కథాఘట్టమున్నది. సంక్షిప్తముగా దెలిసికొందము. అది మహాభారత సంగ్రామము. దుర్యోధనుడు భీముని గదాహతిచే తొడలు విఠిగి మడుగువద్ద పడియుండ అచటికి ద్రోణాచార్య కుమారుడైన అశ్వత్థామరాగా అతనిచూచి దుర్యోధనుడు “ప్రాణమిత్రమా! గురుకుమారా! మీబోటి మహనీయులనమ్ముకొని సర్వనాశనమై ఈ దుర్గతి పాలైతిని” అని గోడు గోడున దుఃఖింప అశ్వత్థామ ఆవేశపూరితుడై మిత్రమా ఇదిగో నా ప్రతిజ్ఞ వినుము. “పాండవవంశము నారులేకుండా సర్వనాశన మొనర్తు”నని బ్రహ్మశిరోనామకాస్త్రమును అభిమంత్రించి వదలెను. ఆ బ్రహ్మాస్త్రము ప్రళయకాలాన్ని జ్వాలతో బయలు వెడలినది. అభిమణ్యుని భార్య ఉత్తర గర్భవతి, నిందుచూలాలు, ఆ గర్భస్థ శిశువు పాండవ బీజమే గనుక ఆ బ్రహ్మస్త్రాన్ని జ్వాలలు ఆమె గర్భస్థ శిశువునుగూడా వ్యాపింపగా, ఆ వేడిమికి శిశువు తల్లడిల్లుచుండ, ఆ సాధ్వి శ్రీకృష్ణపరమాత్మను తన గర్భస్థశిశువును రక్షింపమని ప్రార్థింపగా, భగవంతుడు ఆమె గర్భమున

అంగుష్ఠమాత్ర రూపమన తన దివ్యమంగళ స్వరూపముతో ఆ శిశువుకు దర్శనమిచ్చి రక్షించెను. ప్రజ్ఞగల ఆ బాలుడు దర్శించెను. ఆ పిల్లవాడు జన్మించిన తర్వాత ప్రతి మానవుని ముఖమును పరిశీలనాదృష్టితో తాను తల్లి గర్భమున జూచిన దివ్యస్వరూపము విశ్వమంతటా యుండవలెను, అని తలంచి పరీక్షింపసాగినందున అతనికి పరీక్షిత్తు అన్న సార్థక నామధేయము కలిగినది. పాండవుల, కులగురువులగు ధౌమ్యదులు చేసిన నామకరణము విష్ణురాధుడు అనగా విష్ణువుచే రక్షింపబడినవాడని అర్థము.

మనముకూడా ఇప్పుడు ప్రహ్లాదవచనము ప్రకారము మనలో ఒక్కొక్క దానిని వెదకి పరీక్షిత్తువలె పరీక్షించి నిజమైన దేవుని కనుగొనవలెనని ఈ రెండు అంశములద్వారా తెలుసుకుంటమి.

వెదకుటెట్లు? పరీక్షించుటెట్లు?

బగవంతునికి చెప్పిన నాలుగు లక్షణములును బాగుగా జ్ఞప్తియందుంచు కొని అన్వేషణము గావింపవలయును.

బ్రతికినపుడు మనిషియనియు, చచ్చినపుడు శవమనియు ఏది పిలువబడునో ఆ శరీరమునకు స్థూలశరీరమని పేరు. ఈ స్థూలశరీరమును బ్రహ్మదేవుడు నిర్మించియిచ్చినాడు. ఇది ఏట్లు బ్రతుకుచున్నదని ప్రశ్నించగా అనేకులు అన్నపానీయాదులచే బ్రతుకుచున్నదని అందురు. మరి మరణించువారందఱు అన్నపానీయములులేక మరణించుచున్నారా? అన్న పానీయాదులచే జీవించునని భ్రమించినాము. “పంచభూతములచేత బరగిన భాండువ కొంచెము అమృతము నింపిన భాండువ” అని రామానుజాచార్య వాక్యప్రకారము దేవుడు ఈ స్థూలశరీరమునంబోసిన ఆయుస్సనెడి అమృతముచేత జీవించుచు అన్నపానీయములచే వృద్ధిపొందు చున్నదని గ్రహించినచో, దైవభక్తికలిగి లోకోద్ధార కార్యములకు శరీరమును అర్పించు

స్థిరత్వజ్ఞానము కల్గును. శివాలయములందు శివలింగముపై అమృతధార పాత్రనుండి ఒక్కొక్క నీటి బిందువు పడునట్లు, మూర్ధము వఱకునున్న బ్రహ్మనాడినుండి కొండనాలుకపై అమృత బిందువులు పడుచుండును. ఇవి పడునంతకాలము మనము జీవింతుము. ఆయుస్సనెడి అమృతము ముగిసినపిమ్మట బిందువులు పడనందున మరణింతుము. ఈ అమృతమును అమృతముగా పానముచేయు వైఖరిని తెలియక జొల్లుగా ఎంగిలిగా లాలాజలముగా మ్రింగుచున్నాము. మనము వ్యావహారిక ప్రపంచసంసార సంకల్పములందు మునుగుటచే సంకల్పప్రభావ వేడిమికి అమృతము దగ్ధమై ఎంగిలిగా మాటుచున్నది. దీనిని ఉమ్మివేయకూడదు. మ్రింగవలెను. పెదవులకు లోపలనున్న జలము పవిత్రమైనది. పెదవులను దాటివచ్చినచో అది అపవిత్రము, అమంగళము. ఎందుకనగా? పెదవులందు స్వాదిష్ఠాన ఆజ్ఞాచక్రములున్నవి అవిద్యయుండుటచే అసహ్యమగు చున్నది. ఈ రహస్యముల మున్ముందు గ్రహింపగలము. “చారెడు నీళ్ళకు భూమెల్ల తడిసెను తెలుసుకోండి” అని బ్రహ్మంగారి వాక్యము. మననోటిలో ఊరెడు లాలాజలమంతయు ఒక చేరెడుండును. దానిని మ్రింగుచు శరీరమనెడి భూమిని తడుపుకొనుచున్నాము.

ఇక మూర్ధమనగా పసిబిడ్డలకు నెత్తిన చిన్న గుంటగానుండి క్రిందికి మీదికి కదలుచుండు స్థలమనియు, అదియే బ్రహ్మరంధ్రస్థానమని అనేకులు భ్రమించుచున్నారు. బ్రహ్మవిద్యయొక్కయు, యోగశాస్త్ర సిద్ధాంతరీత్యా “ఋటు రషాణాంమూర్ధః” ఋ, ఋ, ట, ర, డ, ఢ, ణ, ష అను అక్షరములు పలుకునపుడు నాలుక కొన ఎచ్చట నొక్కుచున్నదో అదిమూర్ధము. ‘ట’ అని పలుకునపుడు నాలుక అంగిట నొక్కును, అదియే మూర్ధము. ఇది పతంజలి యోగసూత్రము. ఇట్టి అమృతముచే స్థూలశరీరము జీవించును. కనుక అమృతధారలస్థానమైనవాక్కే (నోరు) స్థూలశరీరమునకు

కీలకస్థానమని స్థాన విచారగీతిగా జ్ఞప్తియందుంచు కొనవలెను. జలమునకు గుణము రుచి, రుచిని గ్రహించు జిహ్వ ఆపోస్థానమున నున్నది. అపః = నీరు గనుక స్థూలశరీరస్థానము ఆపోస్థానము. స్థూలశరీరమును బ్రహ్మయిచ్చి నందున నీ జలస్థానమే బ్రహ్మ పీఠము.

బ్రహ్మపీఠమున గూర్చుండి బుద్ధియనెడు సూతమహర్షి శౌనకాది మహామునులకు వైఖరీవాక్కుచే నిఖిలపురాణ వ్యాఖ్యానమొనరించెనని భాగవతమున నున్నది. ఇందువలన బ్రహ్మపీఠమును స్థూలశరీరమును ఆపోస్థానమున నిరూపింపబడినది.

ఈ స్థూలశరీరమునకు దైవలక్షణములు నాలుగు ఉన్నవా? అని పరీక్షింపవలసి యున్నది. ఇది శాశ్వతముగా నుండునా? లేదు. స్వప్నమున నుషుప్తి, తురీయ, తురీయాతీతములందు పడిపోవుచున్నది. యోగమార్గమున దైవధ్యాన సమయమున వాయువునిలిచినపుడు జడమగు చున్నది. వాయువు ఎగిరిపోయినపుడు శవమై జడమగుచున్నది.

ఇది జ్ఞానస్వరూపమగు చైతన్యముగాదు. సుషుప్తి, తురీయ, తురీయాతీతములందు పడిపోయినను ఆనందము వేఱుగానున్నది. కనుక ఆనందస్వరూపిగాదు. ప్రపంచమున నొక గ్రామమున కొంత ప్రదేశమున మాత్రమే యున్న ఈ స్థూల శరీరము దేవుడు గాదు. ప్రపంచమున భూతభవిష్యద్వర్తమాన కాలములలో ఎవరి స్థూలశరీరముగూడ దేవుడుగాదని దృఢముగా జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలయును.

మనకు ఈస్థూల శరీరమునేగాక దేవుడు ఇంకొక శరీరమునిచ్చినాడు. దానిపేరు సూక్ష్మశరీరము. స్థూలశరీరమువలె కంటికి కనుపించదు. చేతికి చిక్కదు ఇట్టి సూక్ష్మశరీరమును తెలిసికొందము. మనము నిద్రింతుము. నిద్రలో స్థూలశరీరము పడకమీద పడిపోవును. నిద్రలోమనకు స్వప్నము

వచ్చును. ఆ కలవరించుకొనునదే సూక్ష్మశరీరము. మేల్కొన్నపుడు ఒక క్షణమైన యూరకుండక గతమునో, వర్తమానమునో, భవిష్యత్తునో ఏదో ఒకటి అనుకొనుచుండును. అనుకొనుటకే సంకల్పమని పేరు. చూచినది, వినునది, మాట్లాడునది, కోపపడునది, దుఃఖములపొందునది ఔను, కాదు, చేయుదుము, చేయలేము అని అనునదే సూక్ష్మశరీరము. సూక్ష్మశరీరము సమృద్ధిచిన పిమ్మటనే స్థూలశరీరము పనిచేయును. సూక్ష్మశరీర సమృద్ధిలేక స్థూలశరీరమేపనినిగూడ చేయదు. పంజరమునందు చిలుకవలె అస్థిపంజరం బగు స్థూలశరీరముననున్నది. స్థూలశరీర పోషణకై సూక్ష్మశరీరమును విష్ణువు యిచ్చియున్నాడు. మనయోగ్యతకు తగినట్లు వ్యాపారమా? ఉద్యోగమా? వ్యవసాయమా? లేక కాయకష్టమాయని ఆలోచించి నిర్ణయించు కొని ఆ పనిచేసి ఈ స్థూలశరీరమును పోషించుకొను చున్నాము. సూక్ష్మ శరీరమునకు శబ్దములే ఆహారము. ఎట్టి శబ్దములవినునో అట్టి సూక్ష్మ శరీరమేయగును. విని విని సూక్ష్మశరీరము వృద్ధియగును. వినినట్టి, తిన్నట్టి, కన్నట్టి, అనుభవించిన సంస్కారములన్ని గుర్తులు. వీనియందు నిక్షిప్తమై యుండును. ఈ గుర్తులకు లింగములని పేరు. లింగములుగల సూక్ష్మ శరీరమునకు లింగశరీరమనియు పేరున్నది. ఈ లింగ శరీరమునకు శబ్దములు గ్రహించు నోరు, చెవి, మంగళకరమగు సుశబ్దముల విని విని సూక్ష్మ శరీరము నభివృద్ధి చేసుకొనుటయే మన కర్తవ్యము. గురువులయొక్క శృతి, యుక్తి, అనుభవపూర్వక బోధామృతమును శ్రోత్రపుటాంజలిచే గ్రోలుదుము. ఆకాశమునకు గుణము శబ్దము, శబ్దమును గ్రహించు శ్రోత్రమాకాశస్థానము “శ్రోత్రమాకాశే” అని ఉపనిషత్. స్థూలశరీర పోషణకై విష్ణువు సూక్ష్మశరీర మిచ్చియున్నాడు. కనుక విష్ణుపీఠ మును ఆకాశస్థానంబగు శ్రోత్రమునందు గలదని బాగుగా జ్ఞప్తియందుంచు కొనలవలయును.

ఇప్పుడు ఈ సూక్ష్మశరీరమును పరీక్షింతము :- ఇది సుషుప్తి, మూర్ఛ

తురీయ తురీయాతీతములందు జడమైపోవును. దీన్నిబట్టి ఇది శాశ్వతమును చైతన్యమునుగాదు. నిద్రలోను, యోగనిద్రలోను ఇది పడిపోయినను ఆనందము వేటుగానున్నందున ఆనంద స్వరూపియుగాదు. ఎవరి సూక్ష్మ శరీరము వారియందే యున్నది, గాన సర్వవ్యాపియునుగాదు.

సచ్చిదానంద సర్వవ్యాపక దైవలక్షణములలో నొక్కటైనను లేని సూక్ష్మశరీరమును దేవుడుగాదు. నీ సూక్ష్మశరీరమువలెనే ఎవరి సూక్ష్మ శరీరము దేవుడుగాదని జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను.

దేవునందే మనమున్నాము. మనయందే దేవుడున్నాడు. ఇంతటి సమీపమున నుండినను మనము దేవుని కనుగొనలేదు. దేవుని తెలియని తెరయే అజ్ఞానము. అవిద్య చీకటి. ఈ అజ్ఞానమునకు కారణశరీరమని వేదాంత పరిభాష విక్షేపమనగా మనస్సుయొక్క చలనము. మానసచలనమే సంకల్పము. అనుకొనుటయే సంకల్పము. ఈనామము అనుకొన్న నామముల ప్రకారముతో చెడు ఆకారములే రూపములు. ఇట్టి రూపములే తోపికలు. ఈ తోపికల నెఱుంగుటయే అజ్ఞానము. అజ్ఞానమునకు గోచరించునది అనాత్మ. అనాత్మయు, అనాత్మజ్ఞానముచేరి బంధము. మనకు దేవునికి మధ్య ఈ తోపికలతెఱ అడ్డముగానున్నది, “తెర తీయగరాదా! శ్రీరామా ఈ తెరదీయగరాదా” అని త్యాగరాజు కీర్తించినాడు. ఈ కారణ శరీరమునకు తోపికలే ఆహారము. ఈ తోపికలు నేత్రమధ్యము నందున్న దర్పణములవంటి సునీలములందు ప్రతిబింబించును. తోపికలనెడు ఆహారమును స్వీకరించు సునీలములే కారణ శరీరమునకు నోరు. అగ్నికి గుణము రూపము, రూపమును గ్రహించునది నేత్రము, నేత్రపు కీలక స్థానము సునీలములు కనుక అగ్నిస్థానము నేత్రము కనుక కారణశరీర స్థానమగ్ని స్థానమని గుర్తింపవలయును. ఈ కారణశరీరమును రుద్రుడు

మనకిచ్చినాడు. కారణశరీరాహారములగు తోపికలచూచుచునే మన ఆయువును పోగొట్టుకొను చున్నాము. ఇంకను జీవించుమనెడు భ్రాంతిలో నున్న మనల నకస్మాత్తుగా మృత్యువు గొనిపోవునట్లు చేయు రుద్రున కగ్నిస్థానము నేత్రము. ఏటిమీదస్వాతికొంగ వేటలాడుచురాగా చాటునున్న మీనుపిల్ల అట్టే మ్రింగెరా ॥ ఆహా బ్రహ్మాండమైనది ఆది మంత్రము మన బ్రహ్మాంగారు చెప్పినది దొడ్డమంత్రము. (బ్రహ్మాంగారితత్వం) ఇదియే రుద్రపీఠము. ఆహం-మమ నేను నాది యనెడి భ్రాంతిజ్ఞానము కారణం. దీపము ముట్టించినచో చీకటి పోవునట్లు దేవునెఱిగినచో దేవుని తెలియని తెరయనబడు అజ్ఞానము నశించును. ఇట్లు నశించు అజ్ఞానము శాశ్వతమును చైతన్యమునుగాదు. అజ్ఞానము నశించినచో బ్రహ్మానందము గోచరించును. గనుక కారణ శరీరమునకంటే ఆనందము వేఱుగానున్నది. ఇందువలన అవిద్య ఆనందస్వరూపియుగాదు. మహాత్ములకజ్ఞానములేదు. పామరులకున్నది. దీన్నిబట్టి కారణశరీరము సర్వవ్యాపికాదు. సచ్చిదానంద సర్వవ్యాపక దైవలక్షణములు లేని కారణ శరీరము దేవుడు కాదని పరీక్షించి తెలుసుకొంటిమి.

మధ్యాహ్నమున ఆకాశమునందు ప్రకాశించు సూర్యునివైపు చూచినచో కిరణములచే క్రమబడి కన్నుల నీరు కారును. అటులనే నీటియందుగాని, అద్దమునందుగానీ సూర్యప్రతిబింబమువైపు చూచినను కన్నీరుకారును. సూర్యునినుండియే సూర్య ప్రతిబింబమునకు వెలుతురు వేడిమి ప్రకాశము వచ్చుచున్నది. అదేవిధమున దేవుని నుండియే దైవ ప్రతిబింబమునకు తెలుసుకొను శక్తి కలుగుచున్నది. మనము మేల్కొని యున్నప్పుడు మనసూక్ష్మశరీరము పూర్ణముగా వికసించియుండుటచే దేవుని ప్రతిబింబము సూక్ష్మశరీరమునబడి తెలివి పూర్తిగా నేర్పడుచున్నది. స్వప్నమున సుషుప్తి అంధకారము కొంత ఆవరించి యున్నందున దైవ

ప్రతిబింబమునకు కొంత తెలివియే లభించుచున్నది. గాఢ నిద్రయందు పూర్తిగా ముకుళించి ఆవరింపబడిన సూక్ష్మశరీరమునందలి బ్రహ్మ ప్రతిబింబమునకు తెలివి బొత్తిగా లేనట్లున్నది. ఇట్లు సూక్ష్మశరీరమునందలి బ్రహ్మ ప్రతిబింబమే తెలివి. ఇట్టి తెలివికే ఎఱుక, చిదాభాసుడు, క్షేత్రజ్ఞుడు, మహాకారణశరీరము లనెడి పేర్లున్నవి. చక్కగా అర్థముచేసుకొని గ్రహించుటే తెలివికి ఆహారము. ఈ మహాకారణమగు తెలివిని మనకు పరబ్రహ్మ యిచ్చినాడు. బాగుగా గ్రహించు సమయమున శ్వాసనిలుచును. అప్పుడు తెలివి వృద్ధియగును. శ్వాసయొక్క సూక్ష్మరూపము తెలివి (చిత్తము) తెలివియొక్క స్థూలరూపము శ్వాస. శ్వాస అమితముగ నాడుచో తెలివి తగ్గును. ఇట్లు తెలివికిని, శ్వాసకును సంబంధమున్నది. దీనినిబట్టి తెలివికి నోరు పృథ్వీ స్థానము. పృథ్వీకి గుణము గంధము. గంధము = వాసన వాసనను గ్రహించునది. ప్రాణేంద్రియము (ముక్కు) పృథ్వీ = భూమి గనుక మహాకారణ శరీరస్థానము పృథివీస్థానము దీన్ని పరబ్రహ్మ యిచ్చి నందున ఈ ప్రాణేంద్రియ స్థానమే పరబ్రహ్మ పీఠము.

ఒకప్పుడు అమెరికా దేశమున ప్రపంచ మత మహాసభ జరిగినదట. అప్పుడు మన భారతదేశమునుండి ప్రతినిధిగా శ్రీ వివేకానంద స్వామిని పంపించినారు.

వివిధ దేశనాయకులు సమావేశమై ఒక్కొక్కరు వారి వారి సైన్సుద్వారా (భౌతిక విజ్ఞానశాస్త్రము) కనిపెట్టిన విశేషముల ప్రకటించినారు.

ఒకరులేచి మేము ప్రథమమున ఆకాశగమనము చేయు విమానముల కనిపెట్టినామని జర్మనీవారు ప్రకటించిరి. మరియొక్కరు రైళ్ళు కనిపెట్టినామని, ఇంకొకరు టెలిఫోను, మరియొకరు సినిమా. మరియొకరు గ్రామఫోను, హైడ్రోజన్, ఆటం, రేడియో ఈ విధముగా వారి వారి సైన్సు

విజ్ఞానముయొక్క గొప్పలు చెప్పినారు. తర్వాత వివేకానందులు లేచి ఇన్నిటిని కనిపెట్టినది మీలో ఒకటి ఉన్నది కదా? ఆ కనిపెట్టినదాన్ని మీరు కనిపెట్టినారా? అని ప్రశ్నించగా సభ దిగ్భ్రాంతిజెందెను. ఆ సమయమున ఒక పెన్ చేతపట్టుకొని ఈ పేనాలో అక్షరాలున్నవా? అని ప్రశ్నించి ఒక తెల్లకాగితము మీద కొన్ని అక్షరాలువ్రాసి ఈ అక్షరములు మనలో ఎక్కడవుండినవి. ఎట్లువచ్చినవి? అని ప్రశ్నించగా కొందరు మెదడులో వుండును అన్నారు. అప్పుడు స్వామి మీలో ఎవరైన సాహసము గలవారు వచ్చి నా కపాలము ఛేదించి వెదకుడు, మీకు గొప్ప గొప్ప పరికరములు వున్నవిగదా? రండు నిర్భయముగా అని అన్నారు. మరికొందరు కాదు హృదయములో ఉంటాయి అని అన్నారు. అటులైన నా హృదయమును చీల్చి వెదకుడు కనుపించునేమో అన్నాడు. ఆశ్చర్యచకితులై ఎవరు ముందుకు రాజాలక పోయిరి. అప్పుడు స్వామీజీ ఇన్ని గొప్ప సాధనములు కనిపెట్టిన దాన్ని కనిపెట్టే శాస్త్రము మా భారతదేశముననున్నది. అదియే ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞాన శాస్త్రంబగు వేదాంతము, లేక బ్రహ్మవిద్య. మీ భౌతిక విజ్ఞానము సైన్సు, దేవుని ప్రతిబింబమైన తెలివి వరకే. ఈ తెలివికే మానవాతీతమైన శక్తియుంటే తెలివికి తెలివైన ఆ దైవ చైతన్యశక్తికి ఇంకెంత శక్తియుండునో ఊహించుడు. ఆ శక్తిని ఉపయోగించుకొను వైఖరి గుర్తెరింగినచో మానవుడు మాధవుడు కాగలడు.

ఈ మహాకారణమగు తెలివి దేవుడగునా? యని పరీక్షించ వలయును. గాఢనిద్రయందును, యోగనిద్రయందును ఈ తెలివి లేదు. కనుక ఇది సత్పదార్థముకాదు, ఇది చైతన్య ప్రతిబింబము చిదాభాస - చైతన్యమువలె యుండి చైతన్యముకానిది గనుక చిత్పదార్థముగాదు, యోగనిద్రయందీ తెలివి లయమైనను ఆనందము వేటుగానున్నందున నిది ఆనందస్వరూపము కాదు. ఎవరి తెలివి వారియందే ఉన్నందున, సర్వవ్యాపి కాదు. సచ్చిదానంద

సర్వవ్యాపక దైవలక్షణంబులు లేనందున నిమ్మహాకారణము సహితము దేవుడు కాదు.

శ్రోత్రేంద్రియముతో మాత్రమే గ్రహింపబడు శబ్దము శ్రోత్రేంద్రియ విషయము. జిహ్వేంద్రియమునకు మాత్రమే గోచరించు రసము (రుచి) జిహ్వేంద్రియ విషయము. ఘ్రాణేంద్రియమునకు మాత్రమే తెలియబడు గంధము ఘ్రాణేంద్రియవిషయము. విషయము గ్రహింపబడునది. విషయ - గ్రహించునది. అట్లే అంతర్ముఖ వృత్తికి మాత్రమే గోచరించు నీలోని బ్రహ్మము (దేవుడు) అంతర్ముఖ వృత్తికి విషయము. అంతఃకరణము యొక్క అంతర్ముఖ వృత్తికి విషయమైన ఏ చైతన్యముగలదో దానికి ప్రత్యక్ ప్రత్యగాత్మ యనిపేరు, అని విచారసాగరమునందున్నది. అంతర్ముఖ వృత్తికి విషయము ప్రత్యక్ (ఆత్మ), బహిర్ముఖవృత్తికి విషయము పరాక్, పరాకృతగా-అనాత్మ. నీలోని దేవుడు నీ అంతర్ముఖ వృత్తికి మాత్రమే గోచరించును. దీనినే ఆత్మానాత్మ వస్తువివేకమందురు. క్షణక్షణమును శ్వాస దేవుని స్పర్శించి శక్తిని సంపాదించుకొని స్థూలశరీరమున కిచ్చుచున్నది. శ్వాస రజోగుణ సృష్టియగు ప్రాణమయ కోశమున చేరియున్నందున క్రియా శక్తిని మాత్రమే సంపాదించుకొనగలడు. (ఈ విషయమును సూక్ష్మ శరీర సృష్టి అను శీర్షికయందు విపులముగా ముందు తెలుసుకొన గలరు.) శ్వాసపై మనస్సు నుంచినచో క్రమక్రమముగా దేవునందు లీనమగుచు బ్రహ్మానందము నొందుచున్న అంతఃకరణ వృత్తియే అంతర్ముఖవృత్తి. దీనినే శుద్ధ సాత్విక ప్రకృతియనియు, తురీయమనియు, జ్ఞాననేత్రమనియు చెప్పుదురు. ఈ అంతర్ముఖ వృత్తికి విషయమగుటచే నీలోని బ్రహ్మము ప్రత్యగాత్మ, శ్వాసయు, సంకల్పములును, ఎఱుకయు నీ సోఽహంభావమున లీనమైనపుడు మిగిలిన బ్రహ్మానందమే నీలోనిదేవుడు, శ్వాసను మనస్సుతో చూచుచుండుటే సోఽహంభావము. లేక హంసోపాసన - నీలోని దేవుడు ప్రత్యగాత్మ. నీలోతప్ప

అంతటనున్న దేవుడు పరమాత్మ. నీలోను అంతటనున్న దేవుడొక్కడేయని గుర్తించినచో అది బ్రహ్మము. ఇంద్రియాదులన్నిటిని తనలో లీనము చేసుకొనునది ఉదానవాయువని సీతారామాంజనేయ సంవాదముననున్నది.

ద్వంద్వములు :- పుణ్యము, పాపము, మంచి, చెడ్డ, ధర్మము, అధర్మము, నీతి, అవినీతి, క్రమము, అక్రమము, న్యాయము, అన్యాయము, సత్, అసత్, ఋతము, అన్యతము, మానము, అవమానము, జయము, అపజయము, రేయి, పగలు, శుభము, అశుభము ఇవిద్వంద్వములు, ద్వంద్వమయము జగత్. ద్వంద్వాతీతుడు భగవంతుడు. “ద్వంద్వాతీతం గగనసదృశం” అని గురుమంత్రము. ఈ ద్వంద్వములన్నియు ప్రాణాపానములకు నామాంతరములనియు ఉదానవాయువుయొక్క నిర్ద్వంద్వ భావమును అంతర్యాగ విద్యయందెవరు ప్రవీణులో వారు మాత్రమే గ్రహింపగలరని భారతమున అశ్వమేధపర్వమున ద్వితీయాశ్వాసము 48, 49 పద్యములనున్నది. ఉదానవాయువు స్థానమే కైవల్యస్థానము. సహజ కుంభక స్థానమగు కంఠస్థానము. మనము ఉమ్మినీటిని మ్రింగినపుడు స్వరపేటికి పైకిపోయి క్రిందికి దిగును. ఆ స్థలమే కైవల్యస్థానము. నదీనదములు ప్రవహించి ప్రవహించి సముద్రగర్భమునబడును. నది సముద్రమునందు లీనమగు స్థానమునకు నదీముఖద్వారము అనిపేరు. అట్లే మనోమారుతములు ఏకమై బ్రహ్మమున లీనమగు స్థానమునకు కైవల్య స్థానమని పేరుపెట్టినారు. వాయువు గుణము స్వర్ణము ఉదానవాయువు బయటికి సాగినచో ప్రాణవృత్తిలోనికి ముడుచుకొన్నచో అపానవృత్తి. ఉదానవాయువు చలనముచేతనే స్వర్ణము నెఱుగుచున్నాము. సహజ కుంభకమగు తనస్థితిలో తాను ఉదానవాయువు నిలిచినచో స్పర్శజ్ఞానమే లేదు. కనుక ఉదానవాయు స్థానమే త్వగింద్రియమూలస్థానము. ఉదానః కంఠదేశస్థః అని అమరము. ఇదే వాయుస్థానము. ఇదే కైవల్యస్థానము. ప్రత్యగాత్మ పరమాత్మ శు

ద్వబ్రహ్మముల ఈ కైవల్యస్థానంబగు కంఠమునందే నిరూపింపబడియున్నది. శ్రద్ధగా జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలయును.

ఈ స్థాన విచార క్రమమును గురువులు ప్రియశిష్యులకు మాత్రమే బోధించియున్నారు.

స్థానవిచారము

స్థూలశరీరస్థానము	ఆపోస్థానము	జలస్థానము	నోరు
సూక్ష్మశరీరస్థానము	అకాశస్థానము	శ్రోత్రము	చెవి
కారణస్థానము	అగ్నిస్థానము	నేత్రము	కన్ను
మహాకారణము	పృథ్విస్థానము	మూఠము	ముక్కు
కైవల్యస్థానము	వాయుస్థానము	కంఠము	

ఇవి పంచభూత స్థానములు.

“శ్రోత్రమాకాశే, వాయౌత్పక్ అగ్నే చక్షుః అప్పుజిహ్వా, పృథివ్యాం మూఠం” ఉపనిషత్.

తత్త్వవిద్యయైన బ్రహ్మవిద్యను బ్రహ్మాండమైన శిరస్సునందే సకల వేదరహస్యములు గురువులు బోధింతురు. ఇది నియమము.

శ్లో॥ కంఠాదధస్తు పిండాండం ఊర్ధ్వం బ్రహ్మాండమేవచ ।

బ్రహ్మాండే మధ్యమస్థానే ఆత్మానం సువిచంతయేత్ ॥

తా॥ కంఠమునకు దిగువభాగము పిండాండమనియు, కంఠమునకు పైభాగము బ్రహ్మాండమనియు, బ్రహ్మాండ మధ్యస్థానంబగు పృథ్విస్థాన ఆపోస్థానములందే ఆత్మగూర్చి ధ్యానింపవలయునని యున్నది.

మహేశ్వరుని ధ్యాన సమాధినిష్ఠ చిత్రపటములందు కంఠమును

చుట్టుకొని తన పడగను ముక్కుకు సరిగా పాము ఉండునట్లు యుండును. ఈ సూచన శ్వాసనిష్ఠకు సంబంధించినది.

ఇక రెండవది :

యశోదాదేవి బాలకృష్ణుని మట్టి ఎందుకు తిన్నావు నాయనా అని అడుగగా బాలకృష్ణుడు అమ్మా నేను మట్టిని తినియున్నచో నా నోరుమట్టి వాసన యున్నదేమో చూడుమని తననోరు తెరచి నోటియందు పదునాలుగు భువనములు చూపించినట్లు భాగవతముననున్న విషయము అందరకు తెలిసియే యున్నది.

ఈ రహస్యమును, హృదయాకాశమగు ఆపోస్థానమునందే, నవచక్రముల నిరూపించి, గురువులు బోధింతురు. దీనినే ఏకస్థాన నిరూపణ విచారణమందురు. నాల్గదేహములందుండు జీవాత్ముని అన్వయ వ్యతిరేకముల వివరణము.

దృష్టాంతము : ఒక యజమాని 4 భాగములుగల ఒక భవనము నిర్మించి అందు వాసముచేయుచున్నాడు. మొదటిది సోఫా, అందులో కుర్చీలు, బెంచీలు ఉన్నాయి. బంధుమిత్రాదులతో కలసి మాటలాడును పగటివేళ. రెండవది సువిశాలమైనహాలు, అందులో చిత్ర విచిత్రములైన చిత్రపటములున్నవి. నిద్రించుటకు ముందు కొంతసేపు వాటినిచూచి తర్వాత మూడవగది పడకటిల్లు. ఆగదిలో నిద్రించును. తెల్లవారుఝామున లేచి కాలకృత్యముల తీర్చుకొని స్నానముచేసి శుచియై నాలుగవగదియైన దేవతార్చనగదిలో ప్రవేశించి దైవధ్యానము చేసుకొని తర్వాత తన ఉద్యోగమునందు వ్యావహారిక జగత్తులో ప్రవర్తించుచున్నాడు, గడులయందు వ్యవహరించువాడేగాని గదులు తానుగాదు.

ఈ విధముగనే జీవాత్మ జాగ్రదవస్థలో మొదటిగదియైన స్థూల శరీరముతో కూడుకొని దశేంద్రియ వ్యవహారము చేయును. రాత్రి పండుకొని సూక్ష్మ శరీరమనుగదిలో స్వాప్నిక చిత్రములచూచును. ఆ తర్వాత కారణశరీరమగు పడకటింటిలో నిద్రించు దేవతార్చన గదివంటి మహాకారణ యుక్తుడై దైవధ్యానమనెడి తురీయవస్థను పొందును. ఇట్లు నాలుగు శరీరములతో వ్యవహరించుచూ అన్వయ వ్యతిరేకములతో మెలగు చుండును. స్థూల, సూక్ష్మ కారణ మహాకారణములతో కూడియుండుట అన్వయము. తురీయా తీతమునందు అన్నిటినివీడి తనయందు తానుండుట వ్యతిరేకము. గాఢ సుషుప్తి అవస్థయందు ప్రతిదినము మనఅనుభవము, దృష్టాంతము యోగనిద్ర యందు అనుభవము దార్జాంతికమున గురైఱుంగ వలయును. నిద్రయందు అవిద్యాయుక్తుడై సర్వాన్ని మఱచి తన్నుగూడ మరచియుండును. అందులకే ఆ జీవునికి ప్రాజ్ఞుడు అన్నారు. వేదాంతములో - యోగనిద్రలో తన్ను మరవని ప్రజ్ఞానముండుటచే ప్రత్యగాత్మ లేక పరమాత్మ లేక బ్రహ్మము అన్నారు.

“ప్రజ్ఞానం ఆనందం బ్రహ్మ” అని మహావాక్యము. ఓం.తత్.సత్.

....